

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiariorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

780. An, & qualiter collatio (idem est de quocunque alio actu) facienda
cum consensu alterius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

ibid. nam s. existimari siquidem in eo casu debet, mentem mandantis esse, ut sine illius consensu & approbatione nihil agatur; quia aliqui negotio non satis prospectum esset. Laym. cit. n. 9. Secundò, nisi consilium sit petendum ab eo, qui est particeps officii, juxta l. Titium. ff. de administr. tutor. ubi: quod si quis nominatus tutor testamentarius, ita ut omnia gerat cum consilio fratris testatoris, & hic frater est particeps officii, seu contutor, nihil agatur, nisi tutor hujus contutoris consilium exquisierit, & fecutus fuerit. ut ibi Bartol. Gonz. n. 78. citatis Abb. & Burr. ubi ante. Laym. loc. cit. ubi eriam quod idem dicendum, si ejus, cuius consilium requirendum, alia ratione interfit, v. g. Capituli aut patroni, ne iura Ecclesiaz diminuantur; tum enim etiam consensus expectaudus est per se & ordinariè loquendo. Hinc limitanda est responsio Tertiò, nisi consilium ratione subjecta materia sumatur pro consensu, prout contingit in c. venerabilis, de off. Deleg. juxta Gl. ibid. v. consilio. Gonz. n. 80. citans Abb. in c. cum olim. de arb. n. 4. Selv. p. i. q. 6. n. 2. &c. Quartò, nisi ex mente proferentis, vel qualitate negotii aliud colligatur. Gonz. n. 88. citans Imol. in c. cum olim. Franc. in c. unic. ne Sedē vac. in 6. &c. Quintò, nisi ex vi specialis statuti, consuetudinis aut rescripti illiteratus judex teneatur sententiam dicere cum consilio Sapientis; tunc enim, si illud non fuerit secutus, sententia erit ipso jure nulla, juxta Castrensi. conf. i. n. 2. l. 3. Vantum de nullitate ex defectu jurisdicti. n. 152. Lancellort. de assert. p. 2. c. 9. n. 13. Menoch. de arb. l. 1. q. 23. n. ult. &c. apud Gonz. à num. 82. Denique dum dicitur, ut procedatur de, vel ex consilio, debere aliquem sequi hoc consilium; secùs, si dicatur cum consilio, tradunt Jo. And. in c. nullus ex consilio. n. 10. de reg. juris. in 6. & Alberic. in l. quidam decedens. ff. de administr. tutor. apud Gonz. n. 85. qui tamē num. 86. ait, veriorem esse opinionem contrariam: ed quod in jure non reperiatur fundata ista differentia. citat pro hoc Bartol. in l. 1. §. si plures. de insit. actione. Imol. in c. cum olim. de arb. n. 8. Gemin. in c. 1. ne Sed. vac. fin. in 6. Franc. ibid. n. 5. Ait tamē Gonz. n. 87. quod si diceretur, ut procedatur secundum vel juxta consilium, illud necessariò secundum sit; ed quod si mandetur pronunciari sententia juxta, vel secundum consilium, & pronuncietur contra vel prater illud, nemo ambigas violari formam traditam, & actum corrue, juxta cap. cum dilecta. de rescript. c. cui. de non sacerdotali. de prob. in 6. citat pro hoc Lap. in reg. nullus ex consilio. n. 1. de reg. juris in 6. Burr. in c. cum olim. de arb. n. 19. qui etiam dicat, non esse in hoc differentiam inter dicere: de consilio, & dicere: juxta vel secundum consilium. plures alias limitationes erui posse ex dictis à Gemin. & Franc. loco uit. cit. ait Gonz. n. 88.

7. Denique ad illud, quod hic queri poterat, num, si legi, statuto, aut ex commissione aliqui facta ad actum aliquem, v. g. ad electionem expediendum, adhibendum sit consilium aliquorum, talis actus circa illam ipsam personam, cuius consilium exquirendum, exerceri valeat, v. g. ea eligi, vel ei conferri beneficium possit. Respondeatur affirmativè, Argumento c. cum in veteri. Laym. ibid. n. 4. posse etiam tunc præteriti illam in petendo consilio, præfertim dum & alii præter illam denominari consultores, & ab iis solis peti consilium, tradit Laym. Argumento cit. cap. & juxta Gl. ibid. quam sequitur Butrio ibid. n. 17. contra Abb. & Jo. And. volentes, saltem tunc in genere ejus ex-

quirendum consilium; ed quod forma mandati exactè sit servanda; ad quod tamen respondet Laym. in mandato potius attendendum ad mentem, quam verba mandantis, & in commissione aut mandato excipiendum esse casum speciale, quem ipsemet mandans specialiter exclusum, seu non comprehensum voluit; ralem autem esse casum petitionem consilii ab eo quod ad faciendam electionem, quem Electores eligere decernunt.

Quæstio 780. An, & qualiter collatio (idem est de quounque alio actu) facienda cum alterius consensu?

1. Respondeo primò: si collatio fieri debet cum consensu alterius, facta sine illo est nulla, c. 1. 29. q. 1. Host. in colim. num. 4. ibidem. Jo. And. n. 10. Imol. n. 7. Butr. n. 14. Abb. n. 4. quos prater alios citat & sequitur Gonz. gl. 47. n. 3. consensus enim quando requiritur, semper presumitur esse de substantia actus. Gonz. ibid. n. 14. citans Bald. in l. fin. c. de bonis, qua liberis. n. 16. Menoch. de presump. l. 9. presump. 34. n. 12. & 13. quamvis autem, qui actu consentit, actum ipsum gerere videatur, juxta l. sic ut. ff. de arb. l. si fundus. ff. de pignoribus. l. si liqueat. c. de inoff. donar. & Bald. ibi, not. 2. Tiraq. de LL. connub. gl. 5. ex n. 145. apud Gonz. n. 16. propriè tamen & strictè loquendo, aliud est conferre, aliud conferenti consentire. c. unico. ne sed. vac. in 6. c. aliud est. ff. de reg. juris. Gonz. n. 18. Sic quidem idem sunt eligere, & electioni consentire, quod voluntatis approbationem; sed non ad alios effectus, dum eligens auget numerum suffragiorum, non autem consentiens electioni; sic aliud est vendere, aliud venditioni consentire. Laym. in c. nulli. de elect. in 6. n. 2. Quare distinguendum ita, ut consentiens propriè dicatur facere, si sit verus dominus, secus si non sit dominus; cum tunc non tam faciat, quam quandam obstantiam de medio tollat, ut Bald. in l. ut personis. c. de servo pignori dato. n. 1. Gonz. n. 19.

2. Respondeo secundò: sicut, dum actus debet fieri de consilio & consensu alterius, sufficit solus consensus illius; cum quilibet consensus habeat in se inclusum consilium eodem contextu. Oldrad. conf. 44. n. 5. Franc. in c. 1. de Clerico agrotante. in 6. & in c. unic. ne Sed. vac. in 6. apud Gonz. num. 10. & 11. Ita etiam, dum actus debet geri de consensu alterius, sufficit solum consilium; cum satis dicatur consentire, qui consuluit. Franc. loc. ult. cit. apud Gonz. n. 12.

3. Respondeo tertio: dum lex seu dispositio exprimit, seu declarat, quod consensus ille debeat esse expressus, non sufficit tacitus. Gonz. num. 20. citans Jo. And. Franc. Gemin. & Gl. in c. statutum de rescript. in 6. & Tiraq. in LL. connub. gl. 7. n. 7. si enim in lege vel dispositione nou fit mentio expressi consensus, tunc, si consensus requiritur pro forma, non sufficit tacitus, sed opus est expressio. Gonz. num. 12. citans c. cum ab uno. de re judic. in 6. juxta Gl. v. mandantibus, & ibid. Gemin. n. 2. Abb. in c. dilecti. de arb. num. 10. Gomef. Mandol. & c. dicénsque id variis modis limitari à Granutio l. 1. Theorem. 25. n. 18. dum verò consensus non requiriatur pro forma, probabilitus sufficit regulariter consensus tacitus. Gonz. num. 22. citans Barth. & Jason. in l. 1. §. voluntatem. ff. solut. matrim. Roch. de jure patr. vi. pro eo, quod de dicefanī consensu. Lamb. l. 1. p. 1. q. 2. a. b. n. 1. & 2. Tiraq. ubi ante. n. 6. & plures alios. Consensus autem expressus dicitur, qui verbi

Sectio III.

bis exprimitur; tacitus, qui ex factis resultat. Gonz. n. 23. juxta Gl. in Clem. sepe. deverb. signif. §. fin. v. non contradicentibus. Consensus expressus multis modis dicitur, de quibus videndum Tiraq. de LL. connub. gl. 7. à num. 86. Paris. de resign. l. 8. q. 10. & seq. tacitus verò quo modis inducatur, vide per gl. in c. dilecti. de appellat. v. facto pro voluntate. & ibi AA. communiter. Mafcar. de prob. conclus. 416. & 417. Tiraq. de jure constituti. p. 3. limitat. 40. n. 12. Porrò prater alia signa, ex quibus cognoscitur consensus esse formalem auctorizabilem, seu pro forma & ad solemnitatem requisitum, illud ex omnium sententia ferè est potissimum, ut ait Gonz. num. 31. & 32. remittens ad Bartol. in l. 1. ff. de Legat. n. 2. & 3. Tiraq. in LL. connub. gl. 6. n. 5. & seq. Felin. in c. edocui. de rescript. n. 7. dum consensus requiritur ob favorem publicum, secùs si requiratur ob favorem privatum illius, qui consensus præstare debet.

4. Respondeo quartò: regulariter loquendo, consensus potest sequi, ita ut actus sit validus, ac si intervenisset consensus à principio. Gonz. num. 33. citans Tiraq. ubi ante. n. 1. Paris. de resign. l. 8. q. 10. n. 5. & seq. Lamb. l. 1. p. 2. q. 2. a. 16. n. 1. Abb. in c. novis de judicis. n. 4. &c. Limitandum tamen hoc ipsum: nisi consensus requiratur formalis & auctorizabilis; quia tunc, si non concurret in ipso actu, actus est à principio nullus, & licet postea consensus sequatur, actus non convalescit. Gonz. n. 34. prater jam cit. citans insuper Butrio in c. cum consuetudinis, de consuetud. n. 20. & Imol. ibid. n. 5. Rebul. in comp. de reb. Eccl. n. 15. Redoan. &c. ac dicens, alias limitationes videndas apud Jason. in l. si quis mibi. §. juss. num. 43. ff. de acquirenda hereditate. Idem ferè tradit Laym. ad c. prudentiam. de off. & potest. jud. Deleg. n. 2. ubi etiam, quod consensus sequens non sufficiat ad confirmandum seu ratificandum actum præcedentem, dum actus propter defectum consensus omnimode seu omni jure est irritus (nisi forte specialis fictio aut juris dispositio subveniat). V.g. si quis meo ignorantis nomine quid egit, possum de iauratum habere, ac si mandassem, juxta reg. 10. in 6. ratihabitionem retrotrahi, & mandato, non est dubium, æquiparari) sic, dum non approbatus poenitentes absolvit, non potest Episcopus aut Papa potesta, quod actum est, ratum habendo, absolutionibus valorem tribuere. Si vero actus aliquo modo: v.g. spectato jure naturali, est validus, licet jure positivo sit irritus, tunc duo attendenda. Primum, num actus ob defectum præstiti consensus jure positivo irritus subsit adhuc potestati & dispositioni illius, qui illum ratificare postmodum cupit, & valebit ratificatio. Sic Capitulum ratificare ex post potest, qua non requiro consensus illius à Prælato acta sunt. Sic Episcopus ratificare contractus, quos Capitulum Sede vacante instituit, si Ecclesia utiles. Secùs si actus talis non subest ejus potestati. Alterum, quod attendendū, num consensus similisve forma requiratur ob favorem potissimum privatorum, & tunc hi, quorum interest, possunt renunciare favori, adeò ut, si nihil contra actum opponatur, censori debeat validus; secùs si consensus similisve conditio requiratur ob bonum publicum, vide Eund. Laym. ad c. quotiens. de pattis.

5. Respondeo quintò: consensus requisitus pro validitate collationis est præstandus de tempore vacationis beneficii, & non ante. Gonz. num. 35. ex Puteo. l. 2. decisi. 13. n. 1.

6. Respondeo sextò: consensus ille præstari

Caput III.

potest per literas, nuncium aut procuratorem. Gl. in l. si cum dotem. §. si patri. ff. solut. matrimon. v. opertor. & ibi omnes. Gonz. n. 36. citans Paris. l. 8. q. 8. per tot. Tiraq. de LL. connub. gl. 6. n. 20. & seq. ubi id modis aliquot limitat.

7. Respondeo septimò: si is, qui consensus præstare debet, recusat consentire, potest compelli, ut consentiat, nimurum per Superiorē, qui ei id mandet; aut si maneat in contumacia, hoc est, sine justa causa pergit recusat præstationem sui consensus, Superior loco ejus consensus præstare potest, & si sufficiet; juxta l. cum non solam. §. necessitatem. c. de bonis, qua liberis. & c. nullus. de jure patr. & ibi Gl. & AA. communiter. Gonz. n. 37. citans Abb. cons. 65. dub. §. l. 2. Felin. in c. cum venerabilis. n. 33. de except. & potissimum remittens ad Lamb. de jure patr. l. 1. p. 2. q. 14. 20. per tot. Dum autem ad est justa aliqua causa negandi consensus, non potest quis cogi à Superiorē ad illum præstandum. Gonz. n. 43. citans Abb. in c. licet. de regularib. n. 9. & Lamb. ubi ante. n. 13. ubi etiam, quod si Superior compelleret ad consentiendum, in hoc casu locus esset appellationi ad Superiorē Superioris illius. Porrò dum actus, super quo fuit primò præstatio consensus, fuit nullus, tenetur de novo præstare consensus ille, qui ad præstandum fuit obligatus, ut actus validè fiat, cum paria sint, non præstare consensus, & inutiliter præstare consensus. Gonz. n. 40. & 41. ex Puteo l. 3. decisi. 258. per tot.

8. Respondeo octavò: num consensus præstandus per Capitulum collationi facta per Episcopum debeat collegialiter præstari, vel sufficiat, quod singulariter præstetur per Capitulares non congregatos capituloiter, late videndum apud Felin. in cap. cum omnibus. de constitut. Denique observandum hic consensus differre à licentia primò, quod licentia semper & necessario debeat præcedere; consensus autem regulariter, ut dictum, sequi possit. Gonz. n. 45. & 46. citans Authen. licentia. t. Episcopis & Clericis. c. licet. de Regularibus. Bartol. Castrensi. Jason. in l. si quis mibi bona. §. juss. ff. de acquir. possit. Secundo, quod consensus sufficiat tacitus, dum non requiritur pro forma, licentia verò debeat esse regulariter expressa (et si quandoque, ut Gonz. num. 53. ad diversos effectus & ratione materia subiecta sufficeret licentia tacita) Gonz. n. 50. citans Gl. in Clem. 1. de testam. v. obtent. & ibi AA. Corsettum in suis singularibus. v. licentia. Tiraq. in ll. connub. gl. 7. n. 8. &c. unde non sufficit tacitus consensus, ubi licentia requiritur. Gonz. num. 51. citans Lamb. de jurep. l. 1. p. 2. q. 1. a. 16. num. 8. Lap. alleg. 86. n. 3. Roman. in l. 2. §. 1. n. 11. ff. solut. matrimon. Tertiò, quod consensus regulariter est sequendus; secùs de licentia. Gonz. cit. num. 53. & 54. remittens ad Bald. in l. fin. c. ab Macedonian. ubi alia plura de licentia. Differetiam consensus à jussu, quod jussus & mandatum debent præcedere, consensus potest præcedere & sequi, &c. Gonz. n. 55. citans plures.

Questio 781. Qualiter collatio facienda cum interventu aliorum?

1. Respondeo primò: dum in expeditione collationis seu alterius actus requiritur interventus alicuius, si actus absque eo expediatum, ipso jure est nullus. c. ob euntibus. 63. dist. 2. c. cassam matrimonii. de off. Delegat. Gonz. gl. 48. n. 2. citans insuper Gambar. de permitt. benef. n. 120. & dicuntur clan-